

ཐེམ་པོ་འདི་ལྟམ་འབྲུག་ ༩༩

༡༣། འཛོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་གྱི་

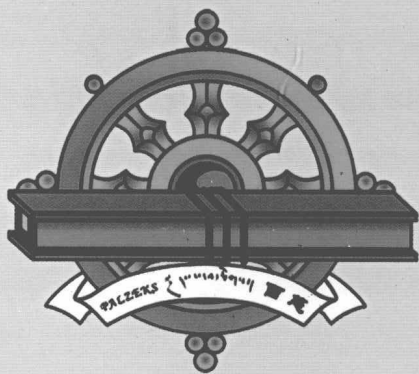
གསུང་འབུམ་བཞུགས།

(༡༢/༡༤)

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བཞུགས།

གྲུང་ཁོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་རྙིང་ཁང་།

༄༅། རྩོམ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་
པོད་བརྩ་གཉིས་པ་བཞུགས།

དཔེ་ཆུན་ལ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་ལ།
དཔེ་ཆུག་འགན་འཁུར་ལ། ཚངས་པོ།
མཁུན་ཤོག་མངའ་འཁོད་ལ། འགྲོ་འདུལ་དོ་རྩེ།

ཐེམ་ཏེ་ཁོ་ཕུ་ལ་བཞག་ལ།

དེབ་ཤོ་དག་ལ།

༄༅། །ཅོ་ཅེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ། །

(༡༢/༡༤)

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱིགས།

*

གྲུང་གོ་པོད་རིག་པ་དཔེ་ཆུན་ཁང་གིས་བསྐྱབ་ཏེ་བཀྲམ།

པེ་ཅིན་མའོ་རིན་ཆོན་ཁྲ་པར་འདེབས་གྲང་ལེས་དཔར་བཅུ་བ།

ལྷོ་མ་ ༡༠༠༩ ལོའི་ ༣༩ པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱུགས།

ལྷོ་མ་ ༡༠༠༩ ལོའི་ ༣༩ པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཅུ་བ།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠ ༡— ༡༥༠༠

ISBN978—7—80253—140—6/B. 65

གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་(དེབ་ ༡ - ༡༤ཡོད་) ལ་རིན་སྒོར། ༤༥༤. ༠༠

出版人:周 华
责任编辑:聪 博
封面设计:多 吉

图书在版编目(CIP)数据

卓尼·扎巴谢珠文集:第1-18卷 藏文
百慈藏文古籍研究室编. - 北京:
中国藏学出版社,(先哲遗书.88-105卷)2009.9
ISBN 978-7-80253-140-6
I.卓… II.①卓…②百…III.喇嘛教-文集
-藏语 IV.B946.6-53
中国版本图书馆CIP数据核字(2009)第010748号

先哲遗书 (第99卷)
卓尼·扎巴谢珠文集
(12/18)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本:880×1230毫米1/32 印张:252
2009年9月第1版 2009年9月第1次印刷
印数:0001—1500册

书号:ISBN978-7-80253-140-6/B.65

本文集总定价(1-18卷):458.00元

༡༡། འདེམ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་
བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་དང་
མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་
དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་གཙོ་སྤྱོད་གནང་
སྟེ། དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་མའི་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་
ལྷི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་
ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ཤིར་ལངས་པ་རང་བྱུང་དང་མིའི་གནོད་འཚེས་འཛིག་ལ་ཉི་
བའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ།
དཔེ་ཐུམ་གསལ་། དཔེ་སྒྲོམ་བཞེངས་ཏེ་སྤྱང་སྒྲོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་
མུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་ཤུལ་ཞོར་སྤྱང་སྒྲོབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་བོད་
རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དབྱུང་གཞི་མཐོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་
མི་རིགས་རིག་གནས་ཞོར་མཛད་དར་རྒྱས་དང་སྤྱང་སྒྲོབ་བགྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་
གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉི་ཆར་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་
དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གྲོས་བྱས་མཐར། སྒྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤྱང་སྒྲོབ་དང་
བོད་རིག་པའི་དབྱུང་ཡིག་སྤྱང་སྒྲོབ་དང་ཆ་ཆེད་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ལུལ་རོས་
འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དཀོན་གཙུག་བཀུས་པའི་

དཔེ་རྟེན་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་
 དཔེ་སྐྱུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཤུལ་དགོས་པ་གཅིག་
 གུར་ཐོག་《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྟེན་དཔེ་དགོན་གསུང་ཆེན་གྱི་
 དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱུན་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མེས་པོ་
 མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གསུང་
 ཆེན་ཆུམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞགས་པའི་དཔེ་དགོན་གསུང་ཆེན་དག་
 བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། རང་དོན་རིག་པ་
 དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཚད་མ་རིག་པ། རྒྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུ།
 ཅིས་རིག་སོགས་བརྩམས་པའི་གནས་ཀྱི་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ལོར་ལུ་
 དགོས་འདོད་ཀྱི་འདུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱུན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་
 སྐྱུན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྐྱེལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་
 ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱུན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་།
 ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དཔུ་ཁྲིད་དང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁྱེ་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཛིན་དང་མཐོང་
 ཆེན་གྱིས་སྐུལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག》 གི་མ་གྱི་པལ་ཆེར་ནི་དཔུ་མེད་བྱིས་རྟེན་གྱི་སྐྱེལ་
 ཡིན་པས། མ་དཔེ་གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱུང་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་ཚུགས་འདྲ་
 མེན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་
 བརྩེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་ཐྱོད་བསྐྱེད་

ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་
ཀླག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་པ་བྱུང་། བར་གིང་དུ་ལའོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་
རྟེན་གཞན་པ་དང་བསྐྱར་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པ་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དཔེ་སོ་སོའི་
བསྐྱེད་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ཞུ།

དཔེ་རྟེན་སྤྱང་སྦྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་
སྦྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་
ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ཏེ་གནས་གྱི་དབུ་ཁྱིད་ལྷན་རྒྱས་དང་། མཁས་
དབང་བྱུང་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྦྱོར་དང་མཇུག་སྟོན་
གྱི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་
བཅེགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་པ་ལྷན་རྒྱས་དང་། ཞུ་དག་པ། ཡིག་
རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་
པོས་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྒྲིག་དང་ཞུ་དག་ཐད་ལ་ཏ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་
ཆོགས་བཟྱི་ཞུལ་བྱས་མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་
ནོར་འཇུག་མི་ཅུང་བ་ཡོད་སྲིད་པས་དཔྱད་ལྷན་དག་གིས་ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྐྱང་
གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་གནང་བར་ཞུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོའི་ཟླ་བ་༡༡པའི་ཆོས་༡༠ལ།

སྒྲིབ་འགྲོའི་ལུ་ཚོགས་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་འདིར་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྣམས་
དང་། ས་དགོ་བཀའ་རྙིང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་
སྒྲིབ་ལུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་རྒྱུ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་བཙོ་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྟོན་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
པའི་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་སུ་མ་རྟགས་སྟོན་དག་མཛོན་བརྗོད་སྟེ་སྟོར། སྐར་
ཅིས་འབྱུང་ཅིས། སྐྱ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚད་ལ་མ་ལོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
འཆད་ཉན་འགྱུར་གསུམ་དང་། བཤད་རྒྱུ་ལས་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་ཐོག་མར་སྟོན་
བཏོད། བར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་
སྟེལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་
ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་སོ་ཅོག་གི་སྒྲིགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་ན་
རི་རབ་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཚོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་
གངས་སུ་བགངས་ན་ནམ་མཁའི་གཟུང་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྦྲངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
མཆིས་པ་ཅོམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་ཉོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་སུ་ཀུན་རྒྱུང་དར་བྱུང་ཆེ།
ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་གར་ལུ་ཀྱི་ཡུལ་སུ་དག་རྒྱུང་མཆེད་དེ། དཔེར་ན། ཨོ་ཀ་སི་ཕོར་རྟི་
དང་། ཉར་ཐིང་ལྷ་བུ་ཡོ་ལོ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྟོན་གྲུ་ཆེན་

མོ་ནམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དབེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་ཕྱི་ཆོན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྐྱུམ་པའི་བཤད་སྐབས་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅེས་པ་དེ་
གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སློབ་མདོ་ཙམ་ཞུན། དེ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ། འཇམ་མགོན་
ཀོང་སྐུལ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སློན་ཐོན་མི་པའི་རོ་སྒྲ་ཅོག་ཞང་། །གཞུབས་
ཆེན་རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། །འཁྱོད་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ།
ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐབས་བཙུང་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་བཙུང་། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་
ལམ་འབྲས་བཀའ་བཙུང་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྦྱོར་དུག་བསྟེན་སྐབས་ལོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ཡུགས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྱད་དང་འཆད་
ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐབས་པ་ཉམས་སུ་
ལེན་ཚུལ་ལ་བཙུང་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྐབས་བཙུང་འབྲེན་
པའི་ཤིང་ཏེ་བཙུང་དེ། བཤད་སྐབས་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག །བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་
ནམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་པངས་པ་མེད་པར་
བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་རའི་བཙུང་འཛིན་ནམས་ལ་འཕམ་ཡུན་པན་བདེའི་
དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་
པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས། དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་
ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་
པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཁུག་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ ཏང་གི་ཡང་དག་
 པའི་མིང་ཁུག་གི་ཉི་འོད་སྤར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གིས་འགོ་ཁྲིད་
 དང་ཅ་ འཁུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཕྲོར་བཟུང་དང་། ལེགས་སྒྲིག་ དཔེ་རྒྱུ།
 རྒྱུར་སྒྲེལ་སོགས་གི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་གི་རིག་གནས་ཉམས་བ་སོར་རྒྱུད་དང་།
 མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཁོས་བརྩམས་གི་སྤྱི་ཁྱེད་ལ་ཕེབས་པའི་སྐལ་བ་
 བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་འོངས་སུ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་ཡབ་
 མེས་ཀླམས་གིས་བཞག་པའི་པ་ཅོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་དེད་ཅག་གི་བསོད་
 བསམ་གི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་ཀླམས་ལ་གཅིས་སྒྲས་ཆེན་པོས་རྒྱུར་སྒྲེལ་དང་
 དར་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུ་
 ཅག་བོད་གི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིག་འབྲུལ་མཐའ་གི་ཀླན་
 དར་འབྲིང་གསུམ་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོད་ན། རང་རེའི་ཕྱག་དཔར་བཟང་པོའི་
 གཞན་ཤིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྤར་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་རྒྱུར་བ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན་སྤྲུགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྒྲེས་ལུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལྷགས་ཚུམ་གནང་པའི་གསུང་རབ། བཤད་སྐབ་ཤིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་
 པའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་
 དང་གསལ་ཡིག་བརྗོད་དང་སྟོན་པ། ཕྱིས་དང་གསོ་རིག་སྟོན་པ་དེ་དགོན་
 འཁོར་པ་རྣམས་བསྐྱུས། ཆད་པ་རྣམས་བསམ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས།
 འབྲུགས་པ་རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་མེས་པའི་ཤུལ་བཞག་ཅིས་པ་སྟོན་པ་
 རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྐྱུན་ཅིས་ཡོད། ད་ལན་ང་ཆོས་འཆོལ་བསྐྱུ་

ཐུབ་པའི་ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་པོད་བཅུ་བརྒྱད་པོ་འདི་
མེས་པོའི་བྱུང་བ་ཞུགས་ཅས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ནང་ནས། རྒྱ་ཆའི་སློག་པ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྱན་རླབས་ཡངས་པའི་འབབ་སྒྲགས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྤྱོད་ཞུ་རྒྱུའི་སློང་ལ་ལྷག་བསམ་
ལྷན་ཞིང་མཁའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་
བཀའ་སློབ་སྤུལ་གནང་དང་། དཔེ་དཀོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྦྱབས་འཇུག་
ཡོང་བ་མཁའ་སྤྱོད་མཁའ་སྤྱོད་།

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་
རྒྱས་ཤིང་། མེས་ཀྱི་སློ་གྲོས་བཀའ་པའི་གཞི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། ལྷིང་
པོས་དཔེན་པའི་ཁ་ཕོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་ལྷིང་ལ་
འཆང་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གནས་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྐྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལས་ཀ་ཅུང་ཟད་རེ་རྒྱབ་ལུས་
ན། མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་ཏོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྦྱོས་འབུལ། རང་
ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་ལགས་
པས། དེ་བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུ་པར་ཞུའོ། །

ལྷན་འཕྲོག་ཆེན་འབུམ་པོ་ཐུབ་བསྐྱོད་ཉི་མས།
སྤྱི་ལོ་༡༩༠༤པའི་ལྷ་ཆོས་ལ་གྲུས་ཐུལ།

བསྐྱེད་གསལ་བཤད།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཡངས་པ་ ༡ རྗེ་
བཅུན་ཅོ་ནེ་གསལ་བ་བཤད་སྐབ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་བོད་བཙུང་བོ་འདི་
ནི་གཟུན་དཀར་མཆོག་སྤྱལ་བྱུང་བསྐྱེད་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱོད་བྱུང་གསལ་བསྐྱེད་
བཟང་བོའི་བསྐྱལ་ལྷག་འོག །མཁན་བོ་འགོ་འདུལ་རྗེ་རྗེ་མཆོག་དང་ཀན་ཀམ་
བདེ་ལེགས་རྣམ་གཉིས་གཙོས་དེད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ནས་དཀར་
སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱང་བཅུད་ནས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་བོ་དག་གི་སྤྱོད་ལམ་དུ་འབུལ་
བྱུང་བ་བྱུང་།

ཉེ་བའི་ལོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་བྱེད་འོག་དེད་
དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བོད་སྤྱལ་གྱི་ས་ཆ་སོ་
སོའི་དཔེ་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་པའི་གོ་རིམ་བྱེད། ད་ལན་ཅོ་ནེ་
གསལ་བ་བཤད་སྐབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་འདིའི་མ་ཕྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་
གྲིང་ནས་གཡར་གནང་བྱུང་བའི་ཅོ་ནེའི་སྤྱོད་མ་བོད་གངས་བཅུ་གཙོག་ཅན་ལ།
ཆོས་ཆོན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ལས་གཙོ་བོ་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོའི་རྣམ་བཤད་དང་།
དབུ་མ་དང་པར་བྱེད་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་སྐོར། སྤྱོད་བཀ་དང་ཅིས། བརྒྱ་སྤྱོད་
རིག་པ་སོགས་སྤྱོད་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་མདོར་ན་བཅུ་ལྷག་རིག་
གནས་མཐའ་དག་གི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་ཡོད། གསུང་འབུམ་འདི་
ཉིད་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༦ ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༨ ལོ་ནས་

ཡིན།

ང་ཚོས་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིའི་ཞབས་འདེགས་དང་། བོད་ཀྱི་
མེས་པོ་དག་གི་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་བསྟན་པ་པོའི་རིག་གནས་འདི་དག་སྤྲོད་པའི་མོ་
འདིའི་སྤྱིང་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུབ་པའི་ཀླན་སྤྲོད་གཙང་མས་
རྒྱད་བསྐྱལ་ཏེ། གསུང་འབུམ་ཀླན་འདུས་ཀྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ «མེས་པོའི་བྱུང་
བཞག» ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱི་སྤྱིང་བ་གཅིག་ལས་དུ་མ་འཆར་པའི་པར་
ཀྱི་འབྲུལ་དུ་སྒྲོན་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ནི་ «མེས་
པོའི་བྱུང་བཞག» ཀྱི་དཔེ་པར་ནས་༡༠༥པར་དུ་ཆར་དུ་དངར་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་
དང་། པར་དུ་སྐྱབ་པའི་གོ་རིམ་ཁྲོད་དུ་འདྲ་བ་མཐའི་ཕྱགས་ཞེན་དང་རང་ལྟ་
མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀླན་སྤྲོད་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ཏེ་དམ་པ་ཁོང་གི་གསུང་ལས་ཡིག་
ནོར་དང་ཕྱད་སྒྲོན་ཡིན་པེས་པ་འགའ་ཤས་བཅོས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་བཅད་
གཏུབ་གཞོག་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་མ་བྱིས་པར་བཞག་བྱས་ཡོད།

མཇུག་དུ་འདི་ག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་གསུང་
འབུམ་འདིའི་མ་བྱིག་ཡར་གནང་མཛད་མཁན་ཚོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་
གི་འདུས་སྡེ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ།

ཞེས་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
བཀའ་འབུམ་འདིའི་རྙིང་མའི་ཞུ་དག་པ་
དབྱི་ས་དཔལ་བཟང་གིས་ལྷ་ས་ནས།

ཕྱི་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

མདོ་ཐུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཙོ་ལྟོ་གྲགས་པ་བཤད་སྐབས་ནི། མདོ་སྨད་ཐོའུ་རྩའི་རབ་སྟོབས་
པར་ཡབ་གཞུངས་སྐབས་འབུམ་ཞེས་བྱ་བ་པོན་དང་གསང་ཐུགས་རྟེན་མའི་
ལྷགས་འཛོན་པ་ཞིག་དང་། ཡུམ་སྒྲལ་བཟང་སྒྲན་ཞེས་བཟྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་
སྤྱིའི་ཡོས་ (༡༩༥༥) ལྷ་བ་དང་པོའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་འབྲུངས། གཞོན་
དུས་ནས་སྒྲོལ་མ་དང་། གདུགས་དཀར་སྟགས་ཁ་ཉོན་རྒྱན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དད་པ་
དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གདུགས་དཀར་སྟགས་འགའ་རེ་ཆེད་དུ་མ་གཉེར་བར་
སྒྲོར་ཟེན་ཅིང་། ཡི་གེ་ཡང་མ་སྒྲོབ་པར་ཐར་ཐོར་ཤེས་པ་བྱུང་བར་གྲགས།

དགུང་ལོ་དགུའི་སྐབས་ཁྱི་ཆེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་གྲགས་
པའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་བསྐབས། དེ་རྗེས་ལོ་འགའི་རིང་ཆོས་སྦྱོད་དང་གཞུང་
འགའི་རྩ་བ་སྒྲོར་བཟུང་། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པའི་ཡག་ལོའི་སྟོན་ཀ་དབུས་
ཐོགས་སུ་ལོགས། ཉེར་གཉིས་པ་ར་མོ་ཆེ་དང་། དེ་རྗེས་ཡང་སེར་སྒྲོད་ཐོས་
བསམ་གྲིང་གི་བྱ་ཆད་དུ་ཞུགས།

རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དབལ་བཟང་། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་བཟང་དར་རྒྱས། སྒྲོབ་
དཔོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྒྲོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་སྟགས་ཡོངས་འཛོན་དུ་མའི་ཞལ་སྤ་
ནས་བསྐྱུས་གཞུང་ནས་བརྒྱུ་ཏེ་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་རབ་འབྲུམས་
དང་། ས་རིས། ལུ་ཁྱུ་རྟོར་ཡིག་སྟོན་དག་སྟགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དག་

ལ་གསལ་སྒྱུར་མཛད། དགུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་ལྷ་སའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་
 སློར་བའི་གོ་མིང་བཞེས་ཅིས་ཀྱང་དབུས་སུ་སོག་བོད་བར་འབྲུག་པ་བྱུང་སྟེ་སྟེ་
 སྟེ་མི་ཡི་ཉི་མ་བཀོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་སྟོང་མ་བྱུང་། དེ་ལོ་སེ་རའི་དཀའ་
 བཅུ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་གཅིང་དུ་ཐེབས་ཏེ་པར་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་
 བསྟེན་ཐོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས། སྒྲུང་དབུས་སུ་འོངས་ནས་རྒྱུད་གྲུང་། དགའ་
 ལྷན། འབྲས་སྒྲུངས་རྒྱལ་སྒྲུང་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་རྒྱལ་སྒྲུང་གི་ཆོ་
 ལན་དགའ་རབ་བྱུང་ཡང་རང་གིས་རང་མི་བསྟོད་ཞེས་གསུངས། སྐབས་དེར་
 ཐིག་རྩའི་སློར་འགའ་རེ་ཡང་འཁྲིད། ཕག་ལོ་ (༡༧༠༧) དཔྱིད་ཆོང་པ་དང་
 འགྲོགས་ནས་རང་ལུས་དུ་ཕྱིར་ཐེབས། ཤིང་རྩ་ (༡༧༡༤) ལོའི་སྐབས་སྒྲུབ་པའི་
 ཆོས་བདུན་ལ་ཅོ་ནེའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཀའི་ཕྱི་ནང་སོ་ཡས་ཀྱིས་བཀའ་
 བཞེན་དགོན་དེར་མཆོན་ཉིད་གྲུ་ཆང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་མཛད།

ལོ་ངོ་གསུམ་དུ་སློ་གསར་དོན་གཉིས་དག་ལ་བསྐྱུས་གྲུའི་ཅིས་བཞག་
 བཏང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པ་ལ་གཞུང་བཅུགས་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབུ་ནས་ཅིས་
 བཞག་རིམ་གྱིས་བཏང་བས་སྐབས་ལྷ་པར་སླེབ་པའི་ཆེ་སྟེ་གྲུང་གི་ལོ་ལ་ཀའི་ཕྱི་
 བར་སོ་ཡས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམ་པ་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཆད་པ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་
 ཀྱིས་སྟོང་དགོས་ཞེས་བཀའ་བབས་པ་ལྟར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་བརྒྱམས་
 བས་དབུ་ཕར་གྱི་རྒྱུ་བཤད་སོགས་ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་མིག་རྒྱུ་དུ་ཅོ་མ་པ་
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཐེང་བ་དུ་མ་སྟེལ། དགོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་
 དང་ལས་ཀྱིས་གནང་སྟེན་བྱས་པ་ལས་ཆེར་དགོན་པའི་ཞབས་ཏོག་དང་། འགའ་
 ཞིག་ནི་མདོ་སྒྲུང་གྱི་གྲུ་རྒྱུད་དབུས་སུ་འགྲོ་མིར་སེར་འབྲས་དགོ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་

ལྷན་པོ་རྣམས་སྤྱི་མང་ར་དང་གྲ་ཚང་ལ་འབྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་སོགས་བསྟན་པའི་
ཞབས་ཏོག་ཏུ་བཏང་།

དགྲ་ལོང་བརྒྱད་པ་བྱ་ལོ་ལ་རྒྱད་པ་གྲ་ཚང་གསར་བཙུགས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་མཛད་ཅིང་། དེའི་ལོ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟུགས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་པར་བྱས་
ཤིང་གསར་བདེ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་རྒྱད་ལ་འགྲེལ་པ་དང་ལྷན་ཐབས་སོགས་མང་དུ་
བརྩམས། དེ་ལྟར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་དང་རྒྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་འདའ་
བར་མཛད་པའི་མཐར་དགྲ་ལོ་དོན་ལྡ་པ་ས་སྤྱལ་ (༡༥༧༩) ལོར་ཞི་བར་
གཤེགས་སོ། །